

เทศน์เช้า วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรมะ สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง เห็นใหม่ สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วตอกย้ำๆ ต้องตอกย้ำหัวใจของเรา ถ้าไม่ตอกย้ำหัวใจของเรา หัวใจของเรามันคือด้าน เวลาพูดจนชินปาก ฟังจนชินหู แต่หัวใจมันด้าน

พูดจนชินปากนะ ฟังจนชินหูแต่หัวใจมันด้าน หัวใจมันด้านไง เวลาฟังไปแล้วมันไม่ขลุกลงนอน ถ้าสังขารมันเข้าไป มันขลุกลงนอนเลย ถ้ามันขลุกลงนอน สิ่งที่เป็นสังขาร ต้นมันตรง เริ่มต้นจากทำความจริงของเราด้วยจิตของเรา จิตของเราปฏิสนธิจิต จิตเวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญญะ จิตเวียนว่ายตายเกิดมาเป็นเรา แต่จิตเวียนว่ายตายเกิดมาเป็นเราด้วยสถานะของมนุษย์ เรามีความรู้สึกนึกคิด

ความรู้สึกนึกคิดนี้เริ่มต้น เริ่มต้นถ้าเจตนามันดี เจตนามันบริสุทธิ์ เจตนาบริสุทธิ์ผูกต่อ ทำความดีต่างๆ ทำความดีของเราไป ถ้าเจตนาบริสุทธิ์แต่มันผิด มันผิดเพราะอะไร ผิดเพราะมันเป็นอวิชชา ผิดเพราะเราไม่เข้าใจ ผิดเพราะเราไม่รู้ว่าทำอะไรไปมันถึงผิดพลาดไปตลอดเวลา ทั้งๆ ที่ตั้งใจนี้แหละ

ถ้าตั้งใจ เห็นใหม่ ตั้งใจทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีมันผิดพลาดได้อย่างไร

ทำคุณงามความดีมันก็เป็นความดีของโลกไง ความดีของเรา เขายึดมั่นถือมั่นว่าเราทำดีของเรา มันเป็นความดีใจ สิ่งที่เป็น ถ้าต้นมันคด ปลายมันตรง มันจะเอามาจากไหน ถ้าต้นมันตรงล่ะ เห็นใหม่ คุณติ เวลาเขาทำกรรมฐาน เขาตัดไม้ไผ่ของเขา เขาต้องทำกรรมฐานของเขา เขาทำเรื่องใช้ไม้สอยของเขา มันต้องอาบเหงื่อต่างน้ำไง

ต้นมันตรง มันตรงเพราะอะไร เพราะตัดมาแล้วต้องมาทำเป็นริ้ว ต้องมาจักรมาสาน มาทำเพื่อประโยชน์ มาสร้างบ้านสร้างเรือน เขาโค่นต้นไม้มา เขาต้องมาเหลา มาตัดมาแปลง มันต้องไปแช่น้ำเพื่อความนุ่มนวลของเขา เพื่อการจักรมาสานของเขา เพื่อให้เป็นประโยชน์ของเขา เห็นใหม่

เวลาทำมาแล้วถ้าคนต้นมันคดง พวกนี้มันเสียเวลาเปล่า ผู้เราไม่ได้ เราตัดต้นไผ่มา พอตัดต้นไผ่มา มันก็ทำเป็นบ้อง มันก็กรวยใส่เข้าไป มันก็ใส่น้ำเข้าไปนะ พอใส่น้ำเข้าไปมันก็เสพยาเสพติด พอเสพยาเสพติด มันจินตนาการไปไง โอ๊ย! มันจินตนาการไปเพริศแพรวไปหมดเลย ดิงามไปหมดเลย นี่ต้นมันคด มันคดเพราะอะไร เพราะมันมันง่าย มันมันง่ายอยากประสบความสำเร็จ อยากดี อยากมีคุณงามความดี แต่คุณงามความดีของกิเลสไป นี่ต้นมันคด

ถ้าต้นมันตรง เห็นไหม เราตัดไม้ไผ่มา เราต้องมาเหลา มาจักรสานของเรา กว่าจะได้เป็นเครื่องใช้ไม้สอยมา เขาจะปลูกบ้านปลูกเรือนของเขา โบราณเขาใช้ไม้ ใช้ไม้ไผ่ปลูกบ้านปลูกเรือนกัน เพราะมันหาง่าย แล้วมันอยู่ได้ชั่วคราว นี่ต้องลงทุนลงแรง ต้องอาบเหงื่อต่างน้ำทำขึ้นมาเพื่ออะไร มันเป็นวัฒนธรรม สร้างบ้านสร้างเรือนได้ ปลูกบ้านปลูกเรือนได้เพราะว่าเขาทำของเขาเป็น สิ่งนี้มันเป็นอะไร? มันเป็นเพราะการฝึกฝนมา จริตนิสัยของมัน แต่ของเรา เรามันง่ายไป ต้นมันคดเอาแต่ความมันง่าย พอเสพยาเสพติดไปแล้วมันก็จินตนาการ มันเพื่อเจ้าของมัน ไป เพื่อเจ้าแล้วมันจะเป็นประโยชน์สิ่งใดละ

ถ้าคนเห็นคุณงามความดีนะ ตัดต้นไผ่จะต้องใช้มีดจากค้ำไม้ไผ่ เขาเอามีดตัดต้นไผ่นั้น ด้วยค้ำจับที่มาจากต้นไผ่นั้น จิตใจของเราก็เหมือนกัน จิตใจของเรา เราเกิดมาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ สร้างบุญกุศลมาได้เกิดมาเป็นมนุษย์ แต่พอคนเกิดเป็นมนุษย์แล้วมันทุกข์ยากขนาดนี้ บุญกุศลมาจากไหน ถ้ามีบุญกุศลทำไมมันไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ทำไมมันทำสิ่งใดแล้วไม่ประสบความสำเร็จ

อันนั้นมันอวิชาทั้งนั้นแหละ มันจินตนาการทั้งนั้นแหละ มันนึกเอา คาดเอา หมายเอาไป ถ้ามันคาดเอาหมายเอามันจะประสบความสำเร็จไปที่ไหนละ ทำบุญก็ไม่ได้บุญ ทำความดีก็ไม่เห็นได้ความดีสักอย่างหนึ่ง

ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว ทำคุณงามความดีของเรา ความดีคือความดี กลิ่นของศีลหอม ทวนลม เราทำความดีของเรา เรายังไม่รู้จักรั้วเราทำความดีของเราเลย แต่คนเขาเห็น เขาบอกคนนี้เป็นคนดี เขาเห็นเป็นคนดีเพราะอะไร เพราะเราทำความดี เขารู้เขาเห็นของเขาไป แต่ไอ้เราสิ ทำคุณงามความดีแล้วเมื่อไหร่จะได้ดีๆ ได้ดีเพราะอะไร ได้ดีเพราะมันไม่รู้จักรั้วความดีไป มันรู้จักรั้วแต่โลกธรรม ๘ รู้จักรั้วแต่เขาสรรเสริญยินยอม ต้องการให้คนมายกยอปอไป แล้วใครจะมายกยอปอไปเราละ

แต่ถ้าเราทำคุณงามความดีของเรา ความดีก็คือความดี คนที่เขาตัดไม้ไฟ เขาได้จักรเขาได้
 สานมา เขาดูเขาก็รู้ว่าพวกนี้ทำงานเป็นหรือเปล่า คนดีเขาทำดีอย่างไร ไอ้คนทำอาบเหงื่อต่างน้ำ
 แต่คนเขาเห็นว่าคนนี้เป็นคนดี เพราะเขาทำแล้วมันเป็นประโยชน์กับการใช้สอย มันเป็น
 ประโยชน์กับเขา นี่ไง บอกว่า “ทำดีไม่เห็นได้ดี”

เกิดเป็นมนุษย์มีบุญกุศลนะ ถ้าไม่เกิดเป็นมนุษย์มันเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานอย่างต่ำ แล้วเกิด
 ในนรกอเวจี ไม่ก็ไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เกิดแน่นอน จิตนี้มันพาเกิดแน่นอน เพราะจิตมี
 อวิชชา อวิชชาคืออะไร? คือความไม่รู้ เพราะไม่รู้มันถึงเกิดไง เพราะไม่รู้มันถึงไปผูกใจ จุติที่นั่น
 ที่นี้เพราะมันไม่รู้ แล้วทำไมมันถึงไม่รู้ละ แล้วไม่รู้เกิดขึ้นมาแล้วมันทำอะไรต่อไปล่ะ? มันก็
 ต้องใช้ชีวิตหมกมุ่นหมกมุ่นไป หมกมุ่นหมกมุ่นเพราะอะไร เพราะว่าสิ่งนี้มันเป็นสัจจะ มันเป็น
 ผลของวิญญูะ สิ่งนี้มันมีอยู่โดยดั้งเดิม นรกสวรรค์มันมีอยู่โดยดั้งเดิม นรกสวรรค์ เทวดา อินทร์
 พรหมมันมีอยู่โดยดั้งเดิม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาตรัสรู้ธรรมสว่างกระจ่างแจ้ง เห็นไป
 หมด อนาคตังสญาณ รู้ทั่ว รู้เห็นถึงวิญญูะ

แล้วใครเป็นคนไปเสวยภพเสวยชาติล่ะ? ก็จิตดวงนี้ไง แล้วจิตดวงนี้ถ้ามันเวียนว่ายตาย
 เกิดขึ้นมาแล้วมันเกิดเป็นมนุษย์ เป็นมนุษย์เพราะอะไร เพราะมนุษย์มีร่างกาย ร่างกายมันต้องการ
 อาหาร ร่างกายมันต้องการปัจจัยเครื่องอาศัยของมัน ก็ต้องปากกัดตีนถีบเพื่อหามาบำรุงบำเรอมัน
 พอบำรุงบำเรอร่างกายนี้ก็ต้องการให้ร่างกายนี้มีความมั่นคงของชีวิต จะต้องสะสมมาให้ได้ใช้สอย
 ไปทั้งชีวิต พอใช้สอยทั้งชีวิต เขายกเลิกการใช้เงินทองสกุลนั้น เงินที่สะสมไว้ไม่มีประโยชน์สิ่ง
 ไฉๆ เลย

แต่เราสะสมบุญกุศล ไครมาแย่งชิงของเราไปไม่ได้ ไครจะยกเลิกไม่ได้ ความดีของเราไคร
 ยกไม่ได้ สิ่งที่เป็นประโยชน์ในหัวใจไครยกเลิกไม่ได้ มันมีของมัน ตายตัวของมันอยู่อย่างนั้น
 แหละ สิ่งที่มีอยู่มีอยู่อย่างนี้ ข้อเท็จจริงมันมีอยู่อย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาตรัส
 รู้ธรรมขึ้นมา

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมา ถ้าเรามีสติปัญญามา เราก็มองหน้าที่การงาน
 ปัจจัยเครื่องอาศัย สัตว์มันเป็นสัตว์ มันอยู่โดยสัญชาตญาณของมัน มนุษย์มีสมอง มนุษย์เป็นสัตว์
 ประเสริฐ ถ้ามนุษย์ไม่มีศีลธรรมจริยธรรมมันก็ไม่ต่างกับสัตว์ แต่เพราะมีศีลธรรมจริยธรรมมันถึง
 ต่างกับสัตว์ นี่ศีลธรรมจริยธรรม แล้วศีลธรรมมันเป็นอย่างไรล่ะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “พญามาร เธอไม่ต้องค้น ไม่ต้องค้นไม่ต้องหา ไม่เจอหรอก ลูกศิษย์ของเราสิ้นกิเลสแห่งทุกข์ พ้นทุกข์ไปแล้ว หาอย่างไรก็ไม่เจอ ไม่ต้องไปหาหรอก หาอย่างไรก็ไม่เจอ”

แต่ของเรามันไม่หามะสิ มันอยู่ตรงหน้า “ว่างๆ อู๊ย! นิพพานมันเป็นอย่างไรเอง”...นิพพานมันยังโหม้อยู่ นั่นนะ นิพพานโหม้มันเอามาจากไหน ก็นิพพานยาเสพติดใจ นิพพานจากบ่วงกัญญาใจ มันเสพมาจากบ่วง “โธ้ย! เว็ງว่างไปหมดเลย”

ไอ้อย่างพวกเราเอาจริงเอาจังนะ จะมาจักรมาสานกัน มาทำของเรา มันบอก “โธ้ย! พวกนี้เสียเวลา พวกนี้ไม่มีปัญญาอย่างเรา เราลัดสั้น”...ลัดสั้นด้วยบ่วงกัญญานั่นนั่นนะ มันจินตนาการของมันไป

แต่ถ้าทำจริงทำจริงจังขึ้นมาต้องทำแบบนี้ เรามีครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ทำมาเพื่อประโยชน์กับเรา เราจะตัดต้นไม้ นั่น เราจะตัดราก ตัดอวิชชาในหัวใจของเรา ต้องใช้มีด ใช้ศีล สมาธิ ปัญญา สัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมาวุธ อาวุธที่จะไปโค่นไปล้มมัน เราจะไปโค่นไปล้มมัน เราต้องมีสติมีปัญญาของเรา เราไม่มั่งง่าย ต้นต้องให้มันตรง สติปัญญาของเราต้องให้มันตรงของมัน แล้วทำไปตามอำนาจวาสนาของคน

คนเราสูงต่ำดำขาวแตกต่างกันไป อำนาจวาสนาของจิตแต่ละดวงมันแตกต่างกันไป ในการประพฤติปฏิบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอตทัคคะ ๘๐ องค์ พระอรหันต์ ๘๐ ชนิด พระอรหันต์เหมือนกัน สะอาดบริสุทธิ์เหมือนกัน หนึ่งเดียวเท่านั้น อริยสัจมีหนึ่งเดียว แต่ด้วยความถนัด ด้วยความชำนาญแต่ละองค์แตกต่างกันไป ความแตกต่างกันไปอันนั้นเวลาปฏิบัติก็แตกต่างกันไป จะโค่นต้นไม้ด้วยมีดจากด้ามไม้ไผ่ นั่น ด้ามสั้น ด้ามยาวไง ถ้าไม้ด้ามสั้น ด้ามยาว เขาอยู่ไกลจากไม้ไผ่ นั่น เขาอยู่ไกลจากกอไผ่ นั่น เขาไม่สามารถจะตัดได้ ถ้าด้ามมันสั้น เราต้องไปซิดกอไผ่ นั้นขนาดไหน

จิตใจของเราเวลาประพฤติปฏิบัติไป จิตนิสัยของแต่ละจิตมันไม่เหมือนกัน ทำไปโดยความสามารถของตน ไม่ต้องไปร้องแแรกแหกกระเชอกับใคร สิ่งนั้นเป็นสมบัติของเขา อันนี้เราทำของเรา มา ก็มีดเรามีอย่างนี้ ด้ามมีดเราสั้นยาวก็เป็นอย่างนี้ ร้องเรียกจากใครไป มีดมันก็เท่ากับมีดอยู่อันเดิมนี้แหละ จะร้องเรียกจากใครมันก็เป็นของเราอยู่แค่นี้ อันนั้นมันของเขา จะไปยืมเขามาใช้ใหม่ จะไปยืมเขามาใช้สอยใช้ใหม่ ยืมเขามาก็ของยืม ไม่ใช่ของจริง ไม่ใช่ของเรา

คูลี ฟังจากครูบาอาจารย์มาก็ยิ้มมาทั้งนั้นแหละ นี่ยื่นให้จากมือหนึ่ง ใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจของครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติแล้วก็ยื่นให้เรา ไอ้เรายื่นมาแล้วก็ตกเลย พอยื่นมานะ เขายื่นมิดให้มา เอามาแล้วเขาบอกให้โค้งกอไผ่นะๆ แต่นี่มันพันตัวมันเอง ยิ้มมาแล้วก็ของเราไง ยึดใจ เรารู้เราเห็นใจ นี่ของยิ้มไม่ใช่ของเรา ของยิ้ม

ถ้าของเราละ ของเราต้องทำจักรสานขึ้นมา ทำให้มันเกิดเกษตรกรรม เกิดสิ่งที่เป็นอาหารของเรา ได้อาหารแล้วยังได้วิชาการ ได้การกระทำ ได้ความเป็นจริง เห็นใหม่ เราจะโค้งกอไผ่ของเรา เราต้องทำอย่างนี้ ต้องทำของเราด้วยความเป็นจริงของเรา อย่ามั่งง่าย อย่าเอาแต่ได้ มั่งง่าย เอาแต่ได้ มันไม่มีหรอก คนมั่งง่ายมันจะทุกข์ยากไปตลอดคนะ

ไอ้เราคนหมั่นเพียร จะล่องพันทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ จะทำให้เรามั่นคง ถ้าทำให้เรามั่นคง เราจะทุกข์จะยากก็ทำของเราไป ไม่ต้องไปน้อยเนื้อต่ำใจใครทั้งสิ้น เราปฏิบัติมาอย่างนี้จริงๆ นะ เวลาใครจะปฏิบัติดีเลิศขนาดไหน สาธุ! ไปเถอะ ไปเลย เพราะเราอ่านประวัติหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นทุกข์กว่ากูเยอะนัก หลวงปู่มั่นไม่มีครูบาอาจารย์สอน ท่านยังกระเสือกกระสนไปได้ ครูบาอาจารย์เราท่านทุกข์ยากมาก่อนเรา เราจะไปเส้นทางนี้ ใครมันจะลัดจะสั้นจะไปไหน เจริญ แต่เราจะไปเส้นทางนี้ ครูบาอาจารย์ทุกข์ยามากแล้ว เราจะไปเส้นทางนี้

เราทำของเราอย่างนั้น เราทำด้วยความมั่นคงของเรา เพราะเราได้หลงไหลมากับเขา ได้การยกยอปอขึ้นมา มันเสียรู้กิเลสมากพอแรงอยู่แล้ว ต่อไปนี้ปฏิบัติขึ้นมาจะเอาความจริงของเรา

ให้ตื่นมันตรง อย่าให้มันคด เพราะมันเคยคดมาก่อน คดแล้วจะคดให้มันตรง ตรงแล้วจะทำคุณงามความดีของเรา เราจะทำประโยชน์กับเรา เห็นใหม่ เกิดเป็นมนุษย์มันมีคุณค่าตรงนี้ไง เพราะมีร่างกาย ร่างกายบีบคั้น ต้องการปัจจัยเครื่องอาศัย แต่จิตใจมันเร้าร้อนนัก จิตใจมันทุกข์ยากนัก จิตใจนี้ต้องมีศีลธรรม พังธรรมๆ พังธรรมเพื่อตอกย้ำมัน แล้วจะโค้งต้นไผ่ด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญาของเรา ด้วยสติ ด้วยสมาธิของเรา เราจะโค้งอวิชาในหัวใจของเรา ด้วยมรรคญาณ ด้วยศีลธรรม ด้วยความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติให้เป็นความจริงของเรา มนุษย์มีคุณค่าที่นี้ เอาจ